

ЧУДОМИР
ХАДЖИДИМИТРОВАТА ЧЕТА
В НАШИЯ БАЛКАН

chitanka.info

След четвъртото сражение, което е имала четата на Хаджи Димитър с турците в севлиевските лозя, на 14 юли, тя се явява в местността над с. Скобелево, наречена „Петерешка“, където е имало шипчанска мандра. Според сведенията на самите овчари там четата е брояла 58 души. Неяли от 5 дни, овчарите им опекли няколко овни. Между четниците имало двама ранени, които останали и на другия ден около мандрата, а останалите потеглили рано сутринта към „Св. Никола“, предвождани от един овчар. Малко подир това идват турците на мандрата и намират и залавят из шумака двамата болни четници. На 15 юли четата достига до Черни връх и там нощува. Преди тях, през същото място, минава башибозушка орда под главатарството на свирепия Куртчи Осман. На 16 юли четата могла да измине много малко път и била принудена да нощува пак близо около Черни връх. На другата сутрин, като променя водача си и взема за такъв Теня Трифонов от Шипка, се насочва с обект върха Бедек, но вечерта едва стигнали „Боженица“, която е на запад от „Св. Никола“. Когато стигнали до „Кобаците“, четниците-шипчанци Стефан Орешков и Хр. Патрев взели разрешение от войводата да отидат до селото си да видят близките си и да се върнат пак на Бедек, но били предадени и заловени. Четниците са били страшно изморени и голяма част от тях едва вървели. Болните, на брой около 14 души, като изостанали назад, изгубили дирите на другарите си и на кръстопътя за Етъра и Шипка се мушнаели в един гъсталак. Не много след това по дирите на четата минали и турските потери, без да забележат болните четници.

Здравите начело с Хаджи Димитра минали през „Люляката“ и стигнали до Бузлуджа. Турците непрекъснато са вървели по дирите им, водени от овчари. Обилната роса по тревата издавала дирите им.

На 18 юли, в една студена и ясна утрин, към 7–8 часа, четата стига до изворите на Бузлуджа, сяда да почива и да чака болните си другари, охранявана от два поста. Тук Хаджи Димитър освобождава водача Теньо Трифонов и той тръгва обратно към мандрата. Като стигнал местността „Качица“, водачът забелязва турците и хуква направо надолу към Шипка.

Турците приближили и обградили изнурената чета. Единият часовой бил убит, както стоял на дървото, а другият съобщил за грозящата ги опасност, когато вече било много късно. Войводата дал заповед за път, но от страна на турците изсвирила тръба и неравният

бой се захванал. Напрегнали последни сили шепата герои, но нито позицията им била добра, нито средствата за борба достатъчни.

Към обед главите на храбрите юнаци отсечени лежали в чували. Десетина души само успяват да се спасят и се крили няколко дни край енинските мандри на Бедек. Седемнадесет юнашки глави са били занесени в Търново от редовния аскер и осем от башибозуците в Казанлък. Силен град валял над Бузлуджа след жестоката касапница. Сякаш и небето протестирало.

Първи на лобното място са отишли крънчани начело с поп Ивана, който намерил трупа на Хаджията. Познал го по ръката, на която имало татуирано: Х. Д. Слив. Отдясно на буквите имало кръст, а отляво — изобразен револвер.

Двадесет и шест трупа са заровени в 23 гроба на малката полянка над „Карагьол“. Когато са заравяли труповете, поп Иван намерил списъка на четата, но като го разглеждал, заптие го дръпва от ръцете му и го разкъсал на парчета.

Малката овехтяла книжка, из която вадим тия данни, носи заглавие „Избиване на Хаджи Димитровата чета“ и е писана от ученолюбивия шипчанец Хр. Милев — Пловдив, 1886 год. Данните е събирал от самите живи овчари и очевидци, поради което тя има голяма историческа стойност. Сам добър патриот и любител-историк, Хр. Милев е изпъстрил книжката си с богати данни за съдбата на някои четници, родом от нашия край, за психиката на раите-роби тогава и за безпримерния подвиг ка шепата борци. Този, който се заема да проследи живота на Х. Димитър и неговите другари, ще има да черпи много и верни данни от книжката на Хр. Милева.

(Публикуван във в. „Казанлъшка искра“, X, бр. 217 от 31.VII.1933 г.)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.